

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

Walter Benjamin, Portbou | «Deambulacions per les memòries i els paisatges de la ciutat. De la metròpoli regional a la megalòpoli global», títol que va de l'onirisme a la ciència ficció, és el nom de la jornada Walter Benjamin que el dissabte 3 de novembre es va celebrar a Portbou. A dos quarts de cinc es va pronunciar al centre cívic Ca l'Herrero de Portbou la conferència «L'amistat elegíaca com a proposta política benjaminiana en la ciutat moderna», que sembla evocar la fraternitat poètica com a remei contra la urbanosi. En tot cas, dos títols atractius. Més tard, els nostres Imma Merino i Joan Nogué com a moderador oferien, respectivament, «El cinema passejant per la ciutat» i la taula «A propòsit de WB,

habitar, ordenar i imaginar l'espai urbà al segle XXI», dues sessions de noms menys literaris. És el IV Col·loqui Internacional Walter Benjamin que ha commemorat el 72è aniversari de la mort del filòsof, atrapat a Portbou per la tenalla nazi-franquista. Benjamin, abans de la Guerra Mundial, ja havia reflexionat sobre la desmesura urbana moderna a partir dels excessos que ja apuntaven el seu Berlín, Moscou o París. És així que la Càtedra WB Memòria i Exili de la UdG va proposar-se de dedicar la jornada a aprofundir en els canvis socials i culturals de la societat urbana, a seguir potenciant la difusió internacional del pensament del filòsof i a posar l'Alt Empordà a l'Europa del pensament com a territori de memòria pel protagonisme que els fets històrics li han adjudicat. Va tancar la jornada la presentació del «Projecte dels artistes Abad-Benjamin, Correspondències». I, com ja va sent tradicional, el mateix dia al matí s'havia ofert la possibilitat de fer caminant la que podríem anomenar «Ruta WB de Banyuls a Portbou», el darrer calvari que va recórrer el filòsof, i, l'endemà, també al matí, al cementiri es va fer un acte en memòria del pensador alemany.

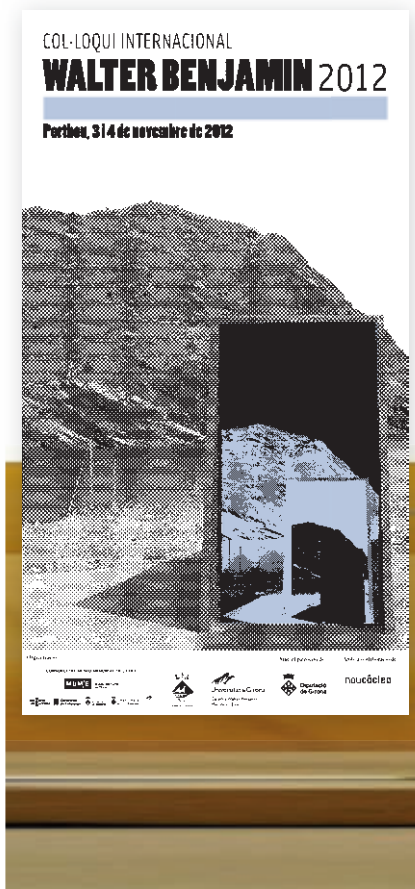
A la desembocadura del Fluvià | Un fantasma recorre l'Empordà: el fantasma de la urbanització. Com ha dit la portaveu de «Salvem l'Empordà», Bàrbara Schmitt, l'alegria per l'enderrocament de Fluvià Marina fa set

anys s'ha vist estroçada per aquest reviscolament d'un fantasma del passat. Avui els muntatges fotogràfics són tan bons que poden provocar alegries fonamentades o basardes també molt contundents, com ara aquest negoci que el promotor Víctor Latorre vol perpetrar a la desembocadura del Fluvià. La zona se situa en un espai totalment protegit, però els canals que ja hi havia fets, més —atenció— la concessió del Ministeri de Medi Ambient, vàlida fins al 2042, sobre aquests canals, permetria l'establiment d'un port nàutic residencial. Per rematar els efectes del projecte, garanteixen tot l'any la sortida de les barques al mar gràcies a un tractor amb remolc situat... a la platja!

EL BAIX EMPORDÀ

gerard prohías

Les decapitacions | Es veu que a l'Empordanet, això d'exhibir caps tallats, ens és molt propi. Els tallem amb precisió de barber. No en va els nostres barbers sempre havien estat de tradició republicana, i ja sabem com les han gastat els republicans des d'allò de Monsieur Guillotin. Aquestes darreres setmanes han coincidit dos fets que constaten aquesta perversió finisecu-

>> Conferència de Lluís Virgili en el IV Col·loqui Internacional Walter Benjamin.

NUME

lar. En el fons, aquest costum atàvic té molt a veure amb el nostre alt sentit de la moralitat. No compta tant el càstig, tot i la contundència, com l'escarment i l'exemplaritat.

Es veu que això ve de lluny. Si més no, de tan lluny com els ibers. A Ullastret, la nostra gran ciutat ibèrica, se sap que hi tenien traça. Ara s'han descobert un parell de cranis decapitats i travessats per un clau. Imagineu l'electricitat de la tramuntana volant per la plana, minant la voluntat freda dels claus. Eren decapitacions rituals, sembla. I que ho aprenguessin dels celtas es reconeix plausible, essent els celtas gent també molt esforçada i eficaç.

Aquesta troballa coincideix en el temps amb la devolució a l'església de Santa Coloma de Fitor de la gàbia que contenia un dels tres cranis dels bandits que —segons conta Miquel Torroella i Plaja (1858-1899) a *Cuentos que son historia* (1905)— van assaltar i assassinar el rector de l'esmentada parròquia, mossèn Joan Batlle. Això succeïa a principis del segle XIX. Un cop van localitzar els assaltants, diu la llegenda que els van detenir i executar. Posteriorment, els van decapitar i van col·locar els corresponents caps en unes gàbies de ferro, individualitzades, això sí, que van penjar a l'entorn de l'església, per si de cas a algun bandoler temerari se li acudia de repetir la gesta de les pobres testes sense cos. Un *Sleepy Hollow* casolà, no tant de Washington Irving com del mateix Torroella i Plaja. No consta,

però, que sortissin de nits a espantar carboners, peladors de suro o fadrines de màniga ampla. Dues d'aquestes gàbies es van difuminar en la memòria dels anys, però una es va perdre quan, a principis de la dècada dels setanta del passat segle, algú la va agafar i se la va guardar. Què fa algú amb una gàbia que fa temps va contenir la testa decapitada d'un bandoler? Hi ha aspiracions ben estranyes i filies difícils d'entendre. El cas és que aquesta tardor passada algú va voler retornar a Fitor la gàbia furxada, i va fer-ho a través de Lluís Molinas, amb la condició de guardar en secret la seva procedència. Lluís Molinas que, tot i ser escriptor i periodista, és home molt discret, ha guardat el secret i ha retornat la gàbia al municipi de Forallac. Tot va bé si acaba bé.

LA GARROTXA

joan sala

Comarca per la independència | Abans de celebrar les eleccions del 25 de novembre alguns ajuntaments de poblacions de la comarca, com és el cas del de Sant Jaume de Llierca, Vall d'en Bas, Sant Feliu de Pallerols, Castellfollit de la Roca, Olot, Mieres... —hem lliurat aquest text a principis de novembre i per tant hi pot haver noves posteriors—, es van posicionar decla-

rant el seu municipi com a territori català lliure i sobirà, i van demanar que el Parlament del nostre país sotmeti a votació la declaració unilateral de sobirania nacional de Catalunya, en el menor termini possible. Una altra moció, presentada a Sant Jaume de Llierca, declarava el municipi com a «republicà» —entenent com a tal declaració la concreció dels principis de llibertat, igualtat i solidaritat—, i les banderes oficials, segons la mateixa moció, seran la senyera, la local i l'estelada fins al dia de la independència. La Vall d'en Bas demanava, a més, la creació immediata d'una hisenda pròpia i d'un banc nacional de Catalunya. Seguint aquesta tònica, el Consell Comarcal de la Garrotxa ha aprovat la mateixa moció a escala comarcal, just al cap d'un mes de la celebració de la Diada i, segons diuen, ha estat el primer ens comarcal del país a fer-ho. És evident que la majoria dels governants comarcals s'han pronunciat en una mateixa direcció.

Fan enderrocar l'ajuntament | A Castellfollit de la Roca fa anys que tenen una forta polèmica pel nou edifici municipal que es va construir. Un veí que se sentia afectat per les obres que s'hi feien ho va denunciar. Els camins seguits a partir d'aquell fet han estat llargs i tortuosos, però finalment una sentència judicial posa punt i final a la polèmica, almenys de moment. Aquesta sentència obliga l'Ajuntament a enderrocar parcialment la nova casa

>> *Lluís Molinas, amb la gàbia de Fitor, feliçment recuperada.*

